

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2010. gada 21. oktobrī*

Lieta C-467/08

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Audiencia Provincial de Barcelona* (Spānija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2008. gada 15. septembrī un kas Tiesā reģistrēts 2008. gada 31. oktobrī, tiesvedībā

Padawan SL

pret

Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE),

piedaloties

Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (EGEDA),

* Tiesvedības valoda — spāņu.

Asociación de Artistas Intérpretes o Ejecutantes — Sociedad de Gestión de España (AIE),

Asociación de Gestión de Derechos Intelectuales (AGEDI),

Centro Español de Derechos Reprográficos (CEDRO).

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], tiesneši D. Švābi [*D. Šváby*], R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], E. Juhāss [*E. Juhász*] un J. Malenovskis [*J. Malenovský*] (referents),

ģenerālvokāte V. Trstenjaka [*V. Trstenjak*],
sekretāre M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2010. gada 4. marta tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Padawan SL* vārdā — H. Hovers Padro [*J. Jover Padró*], E. Blanco Aimerišs [*E. Blanco Aymerich*] un A. Gonsaless Garsija [*A. González García*], *abogados*,

- *Sociedad General de Autores y Editores (SGAE)* vārdā — P. Ernardess Arrojo [*P. Hernández Arroyo*], H. Segovija Murua [*J. Segovia Murúa*], R. Aljendesalazars Korčo [*R. Allendesalazar Corchó*] un R. Valjina Osē [*R. Vallina Hoset*], *abogados*,

- *Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (EGEDA)* vārdā — H. A. Suaress Lozano [*J. A. Suárez Losano*] un M. Bensals Medina [*M. Benzal Medina*], *abogados*,

- *Asociación de Artistas Intérpretes o Ejecutantes — Sociedad de Gestión de España (AIE)* vārdā — K. Lopess Sančess [*C. López Sánchez*], *abogado*,

- *Asociación de Gestión de Derechos Intelectuales (AGEDI)* vārdā — R. Ross Fernandess [*R. Ros Fernández*], *procurador*, kam palīdz F. Markess Martins [*F. Márquez Martín*], *abogado*,

- *Centro Español de Derechos Reprográficos (CEDRO)* vārdā — M. Malmjerka Lorenzo [*M. Malmierca Lorenzo*] un H. Diass de Olarte [*J. Díaz de Olarte*], *abogados*,

- Spānijas valdības vārdā — H. Lopess-Medels Baskoness [*J. López-Medel Bascones*] un N. Diasa Abada [*N. Díaz Abad*], pārstāvji,

- Vācijas valdības vārdā — M. Lumma [*M. Lumma*] un Z. Unceitiga [*S. Unzeitig*], pārstāvji,

- Grieķijas valdības vārdā — E.M. Mamuna [*E.-M. Mamouna*] un V. Karra [*V. Karra*], pārstāves,

- Francijas valdības vārdā — Ž. de Bergess [*G. de Bergues*] un B. Bopēra-Manoka [*B. Beaupère-Manokha*], pārstāvji,

- Portugāles valdības vārdā — L. Inešs Fernandišs [*L. Inez Fernandes*] un N. Gonsalvešs [*N. Gonçalves*], pārstāvji,

- Somijas valdības vārdā — A. Gimareša-Purokoski [*A. Guimaraes-Purokoski*], pārstāve,

- Apvienotās Karalistes valdības vārdā — H. Volkere [*H. Walker*], pārstāve,

- Eiropas Komisijas vārdā — L. Locano Palačiosa [*L. Lozano Palacios*] un H. Krēmers [*H. Krämer*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2010. gada 11. maija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 22. maija Direktīvas 2001/29/EK par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā (OV L 167, 10. lpp.) 5. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzēto jēdzienu “taisnīga atlīdzība”, kura, pamatojoties uz “izņēmumu [saistībā] ar atlīdzību par pavairošanu personiskai lietošanai”, maksājama autortiesību īpašniekiem.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp sabiedrību *Padawan SL* (turpmāk tekstā — “*Padawan*”) un *Sociedad General de Autores y Editores de España* (Spānijas Autoru un izdevēju apvienība; turpmāk tekstā — “*SGAE*”) saistībā ar “atlīdzību par pavairošanu personiskai lietošanai”, kura *Padawan* esot jāmaksā par CD-R, CD-RW, DVD-R, kā arī MP3 atskaņotājiem, ko tā tirgo.

Atbilstošās tiesību normas

Direktīva 2001/29

3 Direktīvas 2001/29 9., 10., 31., 32., 35., 38. un 39. apsvērumi ir šādi:

“(9) Autortiesību un blakustiesību saskaņošanas pamatā jābūt augstam aizsardzības līmenim, jo šīm tiesībām ir izšķiroša nozīme intelektuālajā jaunradē. To aizsardzība palīdz nodrošināt jaunrades uzturēšanu un attīstību autoru, izpildītāju, producentu, patērētāju, kultūras, rūpniecības un visas sabiedrības interesēs. Tāpēc intelektuālais īpašums ir atzīts par īpašuma neatņemamu sastāvdaļu.

(10) Lai autori vai izpildītāji varētu turpināt savu radošo un māksliniecisko darbību, viņiem jāsaņem atbilstīga atlīdzība par viņu darbu izmantošanu, bet producentiem tā jāsaņem, lai varētu finansēt šo darbību. [..]

[..]

(31) Jāsaglabā taisnīgs līdzsvars starp dažādu kategoriju tiesību subjektu tiesībām un interesēm un dažādu kategoriju tiesību subjektu un aizsargātu tiesību objektu izmantotāju tiesībām un interesēm. [..]

(32) Šī direktīva paredz izsmeltošu izņēmumu un ierobežojumu uzskaitījumu attiecībā uz reproducēšanas tiesībām un tiesībām uz izziņošanu. Daži izņēmumi vai ierobežojumi vajadzības gadījumā attiecas tikai uz reproducēšanas tiesībām. Minētajā uzskaitījumā ņemtas vērā dalībvalstu atšķirīgās tiesību tradīcijas, vienlaikus tiecoties nodrošināt funkcionējošu iekšējo tirgu. Dalībvalstīm būtu saskanīgāk jāpiemēro minētie izņēmumi un ierobežojumi, ko novērtēs, nākotnē pārskatot īstenojamās tiesību aktus.

[..]

(35) Dažos izņēmumu vai ierobežojumu gadījumos tiesību subjektiem būtu jāsaņem taisnīga atlīdzība, ar ko tiem pienācīgi atlīdzina par viņu aizsargāto darbu vai cita tiesību objekta izmantošanu. Nosakot attiecīgās taisnīgās atlīdzības veidu, sīku procedūru un iespējamo apjomu, būtu jāņem vērā īpašie apstākļi katrā gadījumā. Novērtējot attiecīgos apstākļus, noderīgs kritērijs būtu iespējamais kaitējums, ko attiecīgā darbība nodara tiesību subjektiem. Gadījumos, kad tiesību subjekti jau ir saņēmuši samaksu kādā citā veidā, piemēram, kā daļu no maksas par licenci, īpašs vai atsevišķs maksājums var arī nepienākties. Nosakot taisnīgas atlīdzības apjomu, pilnībā būtu jāņem vērā šajā direktīvā minēto tehnoloģisko aizsardzības pasākumu izmantošanas pakāpe. Dažos gadījumos, ja tiesību subjekta aizskārums ir minimāls, maksājumu saistību var nebūt.

[..]

(38) Dalībvalstīm būtu jāļauj reproducēšanas tiesību izņēmumu vai ierobežojumu paredzēšana attiecībā uz audio, vizuāla un audiovizuāla materiāla reproducēšanu dažos veidos personiskai lietošanai, paredzot taisnīgu atlīdzību. Tas var ietvert atlīdzības shēmu ieviešanu vai turpināšanu, lai kompensētu tiesību subjekta aizskārumu. [..]

(39) Piemērojot izņēmumu vai ierobežojumu privātai kopēšanai, dalībvalstīm būtu jāņem vērā tehnoloģiskās un ekonomiskās attīstības tendences un jo īpaši attiecībā uz digitālo privāto kopēšanu un atlīdzības shēmām, ja ir pieejami efektīvi tehnoloģiski aizsardzības pasākumi. Minētajiem izņēmumiem vai ierobežojumiem nebūtu jārada šķēršļi tehnoloģisku pasākumu izmantošanai vai to piemērošanai noteikumu apiešanas gadījumā.”

4 Direktīvas 2001/29 2. pantā ir paredzēts šādi:

“Dalībvalstis paredz ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt tiešu vai netiešu, īslaicīgu vai pastāvīgu reproducēšanu ar jebkādiem līdzekļiem un jebkādā formā, pilnībā vai daļēji:

a) autoriem — attiecībā uz viņu darbiem;

b) izpildītājiem — attiecībā uz viņu sniegto priekšnesumu fiksēšanu;

- c) skaņu ierakstu producentiem — attiecībā uz viņu ierakstītajiem skaņu ierakstiem;
 - d) filmu pirmo fiksāciju producentiem — attiecībā uz viņu uzņemto filmu oriģināliem un kopijām;
 - e) raidorganizācijām — attiecībā uz šo organizāciju raidījumu fiksēšanu neatkarīgi no tā, vai šos raidījumus translē pa vadiem vai bez tiem, to skaitā pa kabeļiem vai ar satelīta palīdzību.”
- 5 Direktīvas 2001/29 5. panta nosaukums ir “Izņēmumi un ierobežojumi”, un tā 2. punkta b) apakšpunktā ir paredzēts, ka:

“Dalībvalstis var paredzēt izņēmumus vai ierobežojumus 2. pantā minētajām reproducēšanas tiesībām šādos gadījumos:

[..]

- b) reproducēšana uz jebkura materiāla, ko personiskai lietošanai veic privātpersona ar mērķi, kurš ne netieši, ne tieši nav komerciāls, ar nosacījumu, ka tiesību subjektu saņem taisnīgu atlīdzību, kurā ņemta vērā 6. pantā minēto tehnoloģisko pasākumu piemērošana vai nepiemērošana attiecīgajam darbam vai tiesību objektam.”

- 6 Minētās direktīvas 5. panta 5. punktā savukārt ir noteikts šādi:

“Šī panta 1., 2., 3. un 4. punktā paredzētos izņēmumus un ierobežojumus piemēro tikai dažos īpašos gadījumos, kas nav pretrunā ar darba vai cita tiesību objekta parasto izmantošanu un nepamatoti neskar tiesību subjekta likumīgās intereses.”

- 7 Šīs pašas direktīvas 6. panta, kura nosaukums ir “Saistības attiecībā uz tehnoloģiskiem pasākumiem”, 3. un 4. punktā ir paredzēts, ka:

“3. Šajā direktīvā vārdi “tehnoloģiski pasākumi” nozīmē jebkuru tehnoloģiju, ierīci vai komponentu, kurus parasti izmanto, lai nepieļautu vai ierobežotu tādas darbības ar darbiem vai citiem tiesību objektiem, ko nav atļāvis tiesību subjekts, kuram ir likumā paredzētās autortiesības vai blakustiesības vai Direktīvas 96/9/EK III nodaļā paredzētās *sui generis* tiesības. Tehnoloģiskus pasākumus uzskata par “efektīviem”, ja tiesību subjekts kontrolē aizsargātā darba vai citu tiesību objektu izmantošanu ar piekļuves kontroli vai aizsardzības procesu, piemēram, kodēšanu, trokšņu radīšanu vai citu darba vai cita tiesību objekta pārveidošanu, vai ar kopiju kontroles mehānismu, ar ko sasniedz aizsardzības mērķi.

4. Neatkarīgi no 1. punktā paredzētās tiesiskās aizsardzības, ja tiesību subjekti neveic brīvprātīgus pasākumus, tajā skaitā neslēdz nolīgumus tiesību subjektu un citu attiecīgo personu starpā, dalībvalstis veic attiecīgus pasākumus, lai nodrošinātu to, ka labuma guvējiem, kas gūst labumu no izņēmuma vai ierobežojuma, kurš paredzēts attiecīgo valstu tiesību aktos saskaņā ar 5. panta 2. punkta a) apakšpunktu, 2. punkta c) apakšpunktu, 2. punkta d) apakšpunktu, 2. punkta e) apakšpunktu, 3. punkta a) apakšpunktu, 3. punkta b) apakšpunktu vai 3. punkta e) apakšpunktu, tiesību subjekti dara pieejamus līdzekļus labuma gūšanai no attiecīgā izņēmuma vai ierobežojuma, ciktāl vajadzīgs, lai gūtu labumu no attiecīgā izņēmuma vai ierobežojuma, un ja

attiecīgajam labuma guvējam attiecīgais aizsargātais darbs vai tiesību objekts ir likumīgi pieejams.

Dalībvalsts arī var veikt minētos pasākumus attiecībā uz labuma guvējiem, kas gūst labumu no izņēmuma vai ierobežojuma, kas paredzēts saskaņā ar 5. panta 2. punkta b) apakšpunktu, ja vien tiesību subjekts jau nav padarījis reproducēšanu privātai lietošanai iespējamu tiktāl, ciktāl vajadzīgs, lai gūtu labumu no attiecīgā izņēmuma vai ierobežojuma, un saskaņā ar 5. panta 2. punkta b) apakšpunktu un 5. punktu, neliehdzot tiesību subjektiem saskaņā ar šiem noteikumiem pieņemt atbilstīgus pasākumus attiecībā uz reprodukciju skaitu.

[..]”

Valsts tiesiskais regulējums

- 8 Piemērojamais tiesiskais regulējums ir ietverts Karaļa 1996. gada 12. aprīļa Likumdošanas dekrētā 1/1996, ar ko apstiprina likuma par intelektuālo īpašumu kodificēto tekstu (turpmāk tekstā — “*TRLPI*”). Šis dekrēts Direktīvas 2001/29 transponēšanas ietvaros tika grozīts ar 2006. gada 7. jūlija Likumu 23/2006 par grozījumiem likuma par intelektuālo īpašumu kodificētajā tekstā, kas apstiprināts ar Karaļa Likumdošanas dekrētu 1/1996 (2006. gada 8. jūlija *BOE* Nr. 162, 25561. lpp.).

- 9 *TRLPI* 17. pants, kura nosaukums ir “Ekskluzīvās izmantošanas tiesības un piemērošanas noteikumi”, ir šāds:

“Autoram ir ekskluzīvas tiesības jebkādā veidā izmantot savu darbu un it īpaši reproducēšanas tiesības [..], [reproducēšanas] darbības, kuras nevar tikt izmantotas bez viņa piekrišanas, izņemot gadījumus, kas ir paredzēti šajā likumā.”

- 10 *TRLPI* 18. pantā, kura nosaukums ir “Reproducēšana” ir paredzēts, ka:

“Reproducēšana ir visa darba vai tā daļas tieša vai netieša, pagaidu vai pastāvīga fiksēšana kādā materiālā un formā, lai to izplatītu vai pavairotu.”

- 11 Atbilstoši *TRLPI* 31. panta 2. punktam:

“Jau izplatītus darbus drīkst reproducēt jebkādā formātā bez autora atļaujas, ja to veic fiziska persona personiskai lietošanai no darbiem, kuriem tā ir piekļuvusi likumīgi, un ja kopija netiek izmantota nedz kolektīvi, nedz peļņas nolūkā, neskarot 25. pantā paredzēto taisnīgas atlīdzības prasību [..].”

- ¹² *TRLPI* 25. panta, kura nosaukums ir “Taisnīga atlīdzība par pavairošanu personiskai lietošanai”, 1., 2. un 4. punktā ir paredzēts šādi:

“1. Par darbu, kas izplatīti grāmatu vai šajā ziņā likumiski tām pielīdzinātu publikāciju formā, kā arī skaņu ierakstu, videoierakstu vai citu skaņas, vizuālo vai audiovizuālo materiālu formā, reproducēšanu, izmantojot netipogrāfiskas ierīces vai tehniskas iekārtas, tikai un vienīgi personiskām vajadzībām, 4. punkta b) apakšpunktā minētajām personām ir maksājama vienreizēja un taisnīga atlīdzība par katru no trim minētajiem reproducēšanas veidiem, lai atlīdzinātu minētās reproducēšanas rezultātā radušos ienākumu no intelektuālā īpašuma tiesībām zaudējumu. [..]

2. Šo atlīdzību nosaka attiecībā uz katru reproducēšanas veidu atbilstoši izmantotajām ierīcēm, iekārtām un datu nesējiem, kas ražoti Spānijas teritorijā vai iegādāti ārpus tās ar nolūku tos tirgot vai izmantot minētajā teritorijā.

[..]

4. Attiecībā uz 1. punktā minēto pienākumu ir piemērojamas šādas definīcijas:

- a) parādnieki: 2. punktā minēto iekārtu, ierīču un datu nesēju Spānijā esoši ražotāji, ja tie darbojas arī kā tirdzniecības pārstāvji, kā arī personas, kuras [attiecīgās preces] iegādājas ārpus Spānijas teritorijas ar nolūku tās tirgot vai izmantot šīs valsts teritorijā;

izplatītāji, vairumtirgotāji un mazumtirgotāji, kuri secīgi saņem minētās iekārtas, ierīces un datu nesējus, maksā atlīdzību kopīgi ar parādniekiem, kuri šīs preces tiem piegādājuši, ja vien tie nepierāda, ka tie ir jau samaksājuši piegādātājiem, un neskarot 14., 15. un 20. punktā noteikto;

b) kreditori: tādu darbu autori, kuri jebkādā no 1. punktā minētajiem veidiem izmantoti publiski, kopā — atkarībā no reproducēšanas veida un gadījuma — ar redaktoriem, fonogrammu un videogrammu producentiem un māksliniekiem izpildītājiem vai izpildītājiem, kuru izpildījumi tikuši fiksēti šajās fonogrammās vai videogrammās.”

¹³ *TRLPI* 25. panta 6. punktā ir paredzēta apstiprinājuma procedūra atlīdzībai, kas parādniekiem jāmaksā par digitālās reproducēšanas iekārtām, ierīcēm un datu nesējiem; šajā procedūrā piedalās Kultūras ministrija, Rūpniecības, tūrisma un tirdzniecības ministrija, intelektuālā īpašuma tiesību pārvaldīšanas organizācijas, sektorālās apvienības, kuras lielākoties pārstāv parādniekus, Spānijas patērētāju savienība, kā arī Ekonomikas un finanšu ministrija.

¹⁴ Minētajā 6. punktā ir noteikts, ka sarunu procedūras dalībniekiem un katrā ziņā Kultūras ministrijai, kā arī Rūpniecības, tūrisma un tirdzniecības ministrijai iepriekšējā punktā minētā starpministriju dekrēta pieņemšanas nolūkos ir jāņem vērā šādi kritēriji:

a) “tiesību īpašniekiem 1. punktā minētās reproducēšanas rezultātā faktiski radītie zaudējumi, pieņemot, ka, ja tiesību īpašniekam nodarītie zaudējumi ir minimāli, pienākums maksāt atlīdzību nerodas;

- b) 1. punktā minēto iekārtu, ierīču vai datu nesēju izmantošanas apmērs reproducēšanā;
 - c) šo iekārtu, ierīču un datu nesēju atmiņas ietilpība;
 - d) reprodukciju kvalitāte;
 - e) 161. pantā paredzēto tehnoloģisko līdzekļu pieejamība, izmantošanas pakāpe un iedarbīgums;
 - f) reprodukciju glabāšanas laiks;
 - g) dažādām iekārtām un aparātiem piemērojamo atbilstošo atlīdzības summu finansiālais samērīgums ar šo preču vidējo mazumtirdzniecības cenu”.
- ¹⁵ *TRLPI* 25. panta 12. punktā, kas veltīts personām, kurām ir pienākums maksāt atlīdzību, ir noteikts šādi:

“Pienākums maksāt atlīdzību rodas ar šādiem nosacījumiem:

- a) ražotājiem — ja tie darbojas arī kā tirdzniecības pārstāvji, kā arī personām, kuras iekārtas, ierīces un datu nesējus iegādājas ārpus Spānijas teritorijas ar nolūku

tās tirgot vai izmantot šīs valsts teritorijā, pienākums rodas brīdī, kad parādnieks slēdz darījumu par īpašumtiesību pāreju vai, attiecīgā gadījumā, brīdī, kad beidzas kādas no iekārtām, ierīcēm vai datu nesējiem izmantošana vai darbība;

- b) personām, kuras iekārtas, ierīces un datu nesējus iegādājas ārpus Spānijas teritorijas nolūkā tos lietot Spānijas teritorijā, pienākums rodas minētās iegādes brīdī.”

Pamata lieta un prejudiciālie jautājumi

16 SGAE ir viena no Spānijas intelektuālā īpašuma tiesību pārvaldījuma organizācijām.

17 *Padawan* tirgo CD-R, CD-RW, DVD-R, kā arī MP3 atskaņotājus. SGAE pieprasīja *Padawan* samaksāt TRLPI 25. pantā paredzēto “atlīdzību par kopiju personiskai lietošanai” par 2002.–2004. gadu. Tā to darīt atteicās, pamatojot, ka minētā atlīdzība par šiem digitālajiem datu nesējiem, aplūkojot tos kopumā un neraugoties, kam tie paredzēti (personiskai lietošanai vai izmantošanai profesionālai vai komercdarbībai), esot pretrunā Direktīvai 2001/29. Ar 2007. gada 14. jūnija spriedumu *Juzgado de lo Mercantil nº 4 de Barcelona* [Barselonas 4. komerc tiesa] pilnībā apmierināja SGAE sūdzību un *Padawan* tika piespriests samaksāt EUR 16 759,25, pieskaitot likumiskos procentus.

18 *Padawan* minēto spriedumu pārsūdzēja iesniedzējtiesā.

19 Uzklasījusi lietas dalībniekus un prokuratūru par iespēju uzdot prejudiciālu jautājumu, *Audiencia Provincial de Barcelona* nolēma tiesvedību apturēt un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai Direktīvas 2001/29/EK 5. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzētais jēdziens “taisnīga atlīdzība” ir vai nav saskaņojams, neraugoties uz dalībvalstīm atzītajām tiesībām izvēlēties samaksas kārtību, kādu tās atzīst par vajadzīgu, lai īstenotu tiesības uz “taisnīgu atlīdzību” intelektuālā īpašuma tiesību īpašniekiem, kurus skar izņēmums no reproducēšanas tiesībām attiecībā uz pavairošanu personiskām vajadzībām?

- 2) Vai, neraugoties uz kārtību, kādā katrā dalībvalstī tiek aprēķināta taisnīga atlīdzība, tajā jānodrošina taisnīgs līdzsvars starp skarto personu, proti, intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieku, kurus skar izņēmums attiecībā uz pavairošanu personiskām vajadzībām un kuriem šī atlīdzība pienākas, no vienas puses, un personu, kurām ir tiešs vai netiešs pienākums maksāt, no otras puses, interesēm; un vai šim līdzsvaram noteicošais ir taisnīgas atlīdzības pamatojums, proti, novērst no izņēmuma attiecībā uz pavairošanu personiskām vajadzībām izrietošu kaitējumu?

- 3) Vai gadījumos, kad dalībvalsts izvēlas tādu kārtību, atbilstoši kurai ar obligātu maksājumu jeb nodevu apliek digitālās reproducēšanas iekārtas, ierīces un datu nesējus, *šim obligātajam maksājumam* (taisnīgai atlīdzībai par pavairošanu personiskām vajadzībām), ievērojot Direktīvas 2001/29/EK 5. panta 2. punkta b) apakšpunkta nolūku un minētās tiesību normas kontekstu, *katrā ziņā jābūt saistītam ar minēto iekārtu un datu nesēju prezumēto izmantošanu*, lai veiktu reproducēšanu, ko pieļauj izņēmums attiecībā uz *pavairošanu personiskām vajadzībām*,

tādējādi, ka obligātā maksājuma piemērošana būtu pamatota gadījumos, kad var tikt pieņemts, ka digitālās reproducēšanas iekārtas, ierīces un datu nesējus izmantos pavairošanai personiskām vajadzībām, bet ne pretējā gadījumā?

- 4) Vai gadījumā, kad pavairošanu personiskām vajadzībām kāda dalībvalsts apliek ar “nodevu”, iepriekš minētās “nodevas” vienvēidīga piemērošana uzņēmumiem un pašnodarbinātām personām, kas digitālās reproducēšanas iekārtas un datu nesējus nepārprotami iegādājas mērķiem, kas nav pavairošana personiskām vajadzībām, atbilst jēdzienam “taisnīga atlīdzība”?

- 5) Vai Spānijas valstī noteiktā kārtība, kādā nodevu par pavairošanu personiskām vajadzībām vienvēidīgi piemēro attiecībā uz visām iekārtām, ierīcēm un datu nesējiem, varētu būt pretrunā Direktīvai 2001/29/EK, ja būtu zudusi atbilstoša saistība starp taisnīgu atlīdzību un to pamatojošo ierobežojumu attiecībā uz tiesībām pavairot personiskām vajadzībām, ņemot vērā, ka lielā mērā to piemēro atšķirīgos gadījumos, kad finansiālu atlīdzību pamatojoša tiesību ierobežojuma nav?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pieņemamību

- ²⁰ Pirmkārt, *Centro Español de Derechos Reprográficos* [Spānijas reproducēšanas tiesību centrs] un Spānijas valdība būtībā uzskata, ka lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu

nav nozīmes pamata strīda izšķiršanā, jo Direktīva 2001/29 šajā lietā *ratione temporis* neesot piemērojama. Tie uzskata, ka šajā lietā ir piemērojamas valsts tiesību normas, kuras bija spēkā pirms normām, ar kurām tika transponēta minētā direktīva. Tādējādi šīs direktīvas 5. panta 2. punkta b) apakšpunktā minētā jēdziena “taisnīga atlīdzība” interpretācija strīda izšķiršanai neesot nepieciešama.

- 21 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Tiesai un valstu tiesām sadarbojoties, kā tas ir paredzēts LESD 267. pantā, tikai valsts tiesām, kurās ir ierosināta tiesvedība un kurām ir jāuzņemas atbildība par pieņemamo tiesas nolēmumu, ņemot vērā katras lietas īpatnības, ir jānovērtē gan tas, cik lielā mērā prejudiciālais nolēmums tām ir nepieciešams sprieduma taisīšanai, gan arī Tiesai uzdoto jautājumu atbilstība. Tādējādi, tā kā uzdotie jautājumi ir saistīti ar Savienības tiesību interpretāciju, Tiesai principā ir pienākums pieņemt nolēmumu (it īpaši skat. 2001. gada 13. marta spriedumu lietā C-379/98 *PreussenElektra*, *Recueil*, I-2099. lpp., 38. punkts; 2003. gada 22. maija spriedumu lietā C-18/01 *Korhonen u.c.*, *Recueil*, I-5321. lpp., 19. punkts, kā arī 2009. gada 23. aprīļa spriedumu apvienotajās lietās C-261/07 un C-299/07 *VTB-VAB* un *Galatea*, Krājums, I-2949. lpp., 32. punkts).
- 22 Tiesai saistībā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu nav jālemj nedz par valsts tiesību normu interpretāciju, nedz arī jāspriež par to, vai iesniedzējtiesas veiktā šo normu interpretācija ir pareiza. Faktiski Tiesai saskaņā ar kompetences sadalījumu starp Savienības tiesām un valsts tiesām ir jāņem vērā prejudiciālo jautājumu faktiskais un tiesiskais konteksts, kāds tas noteikts lēmumā par prejudiciālo jautājumu uzdošanu (skat. 2004. gada 29. aprīļa spriedumu apvienotajās lietās C-482/01 un C-493/01 *Orfanopoulos* un *Oliveri*, *Recueil*, I-5257. lpp., 42. punkts; 2008. gada 4. decembra spriedumu lietā C-330/07 *Jobra*, Krājums, I-9099. lpp., 17. punkts, kā arī 2009. gada 23. aprīļa spriedumu apvienotajās lietās no C-378/07 līdz C-380/07 *Angelidaki u.c.*, Krājums, I-3071. lpp., 48. punkts).

- 23 Saistībā ar šo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu ir jāatzīst, ka, pirmkārt, tas ir par kādas Savienības tiesību normas, proti, Direktīvas 2001/29 5. panta 2. punkta b) apakšpunkta, interpretāciju, kas ietilpst Tiesas kompetencē, ja tai ir iesniegts šāds lūgums, un ka, otrkārt, nekādā gadījumā nav izslēgts - ņemot vērā laika posmu, par kuru pamata lietā ir pieprasīta attiecīgās nodevas samaksa, un datumu, kad beidzās 13. panta 1. punkta pirmajā daļā noteiktais termiņš Direktīvas 2001/29 transponēšanai, proti, 2002. gada 22. decembrī -, ka iesniedzējtiesai būtu pienākums uzņemties attiecīgās interpretācijas sekas, sevišķi tādēļ, ka tai ir pienākums interpretēt valsts tiesību normas atbilstoši Savienības tiesībām (1990. gada 13. novembra spriedums lietā C-106/89 *Marleasing*, *Recueil*, I-4135. lpp., 8. punkts).
- 24 No otras puses, *ratione temporis* piemērojamo valsts tiesību normu noteikšana ir valsts tiesību interpretācijas jautājums, kurš Tiesas, kuras pienākums ir izskatīt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, kompetencē neietilpst.
- 25 Tādēļ šis pirmais iebildums par nepieņemamību ir jānoraida.
- 26 Otrkārt, *SGAE* uzskata, ka iesniedzējtiesas uzdotie jautājumi nav pieņemami, jo tie attiecas uz valsts iekšējām situācijām, kuras ar Direktīvu 2001/29 nav saskaņotas. *SGAE* uzskata, ka uzdoto jautājumu pamatā vispār ir tikai dalībvalstu kompetencē ietilpstoši aspekti. Tā norāda, ka prejudiciālā nolēmuma tiesvedības ietvaros Tiesai nebūtu jābūt kompetentai interpretēt un piemērot valsts tiesību normas.
- 27 Katrā ziņā ir jāatgādina, ka jautājums par to, vai iesniedzējtiesas uzdotie jautājumi attiecas uz Savienības tiesībās neietilpinātu jomu, ņemot vērā, ka Direktīvā 2001/29 ir paredzēta tikai minimālā saskaņošana attiecīgajā nozarē, ir jautājums par šīs tiesas uzdoto jautājumu būtību, nevis par to pieņemamību (skat. 2000. gada 11. aprīļa

spriedumu apvienotajās lietās C-51/96 un C-191/97 *Deliège, Recueil*, I-2549. lpp., 28. punkts). Tādēļ SGAE iebildums par minētās direktīvas nepiemērojamību pamata lietā neattiecas uz lietas pieņemamību, bet gan uz minēto jautājumu būtību (šajā ziņā skat. 2006. gada 13. jūlija spriedumu apvienotajās lietās no C-295/04 līdz C-298/04 *Manfredi* u.c., Krājums, I-6619. lpp., 30. punkts).

- 28 Tā kā otrais iebildums par nepieņemamību ir jānoraida, no visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir atzīstams par pieņemamu.

Par lietas būtību

Par pirmo jautājumu

- 29 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2001/29 5. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzētais “taisnīgas atlīdzības” jēdziens ir autonomas Savienības tiesību jēdziens, kurš ir jāinterpretē vienveidīgi visās dalībvalstīs neatkarīgi no dalībvalstīm sniegtās iespējas paredzēt minētās atlīdzības saņemšanas noteikumus.
- 30 Ir jāatgādina, ka saskaņā ar Direktīvas 2001/29 5. panta 2. punkta b) apakšpunktu dalībvalstīm, kuras savā tiesiskajā regulējumā izlemj ieviest izņēmumu saistībā ar kopiju personiskai lietošanai, ir jāparedz “taisnīgas atlīdzības” pienākums attiecībā pret tiesību īpašniekiem.

- 31 Vispirms ir jānorāda, ka nedz 5. panta 2. punkta b) apakšpunktā, nedz kādā citā Direktīvas 2001/29 normā saistībā ar “taisnīgu atlīdzību” nav norādes uz dalībvalstu tiesisko regulējumu.
- 32 Šādos apstākļos saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru gan no Savienības tiesību vienveidīgas piemērošanas, gan no vienlīdzības principa izriet prasība, ka Savienības tiesību norma, kurā tās satur un piemērošanas jomas noskaidrošanai nav nevienas tiesas norādes uz dalībvalstu tiesībām, parasti visā Eiropas Savienībā ir interpretējama autonomi un vienveidīgi, ņemot vērā normas kontekstu un attiecīgā tiesiskā regulējuma mērķi (it īpaši skat. 1984. gada 18. janvāra spriedumu lietā 327/82 *Ekro, Recueil*, 107. lpp., 11. punkts; 2000. gada 19. septembra spriedumu lietā C-287/98 *Linster, Recueil*, I-6917. lpp., 43. punkts, un 2009. gada 2. aprīļa spriedumu lietā C-523/07 *A, Krājums*, I-2805. lpp., 34. punkts).
- 33 No šīs judikatūras izriet, ka jēdziens “taisnīga atlīdzība”, kas ietilpst tādas direktīvas normās, kurā nav norāžu uz valstu tiesību normām, ir uzskatāms par autonomu Savienības tiesību jēdzienu un tās teritorijā ir jāinterpretē vienveidīgi (pēc analogijas attiecībā uz jēdzienu “taisnīga atlīdzība”, kas ietverts Padomes 1992. gada 19. novembra Direktīvas 92/100/EEK par nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām, un dažām blakustiesībām, kas attiecas uz autortiesībām intelektuālā īpašuma jomā (OV L 346, 61. lpp.), 8. panta 2. punktā, skat. 2003. gada 6. februāra spriedumu lietā C-245/00 *SENA, Recueil*, I-1251. lpp., 24. punkts).
- 34 Šādu secinājumu apstiprina tiesiskā regulējuma, kurā ietilpst taisnīgas atlīdzības jēdziens, mērķis.

35 Direktīvas 2001/29 mērķis, kā pamatā ir EKL 95. pants, saskaņot dažus autortiesību un blakustiesību aspektus informācijas sabiedrībā, kā arī novērst konkurences traucējumus iekšējā tirgū, kas varētu izrietēt no atšķirībām dalībvalstu tiesiskajos regulējumos (2006. gada 12. septembra spriedums lietā C-479/04 *Laserdisken*, Krājums, I-8089. lpp., 26. un 31.–34. punkts), ir arī Savienības tiesību autonomo jēdzienu atbilstība. Savienības likumdevēja griba panākt pēc iespējas vienotu Direktīvas 2001/29 interpretāciju īpaši atspoguļojas tās preambulas 32. apsvērumā, kurā dalībvalstis tiek aicinātas saskaņīgi piemērot reproducēšanas tiesību izņēmumus un ierobežojumus, tiecoties nodrošināt funkcionējošu iekšējo tirgu.

36 Tādēļ, ja dalībvalstis saskaņā ar Direktīvas 2001/29 5. panta 2. punkta b) apakšpunktu var nolemt no Savienības tiesībās paredzētajām ekskluzīvajām reproducēšanas autortiesībām paredzēt izņēmumu saistībā ar kopiju personiskai lietošanai, tad tām, kas šo iespēju izmanto, ir jāparedz taisnīga atlīdzība autoriem, kuru tiesības šī izņēmuma piemērošanas rezultātā ir aizskartas. Iepriekšējā punktā minētās direktīvas mērķim būtu pretrunā tāda interpretācija, atbilstoši kurai dalībvalstis, kuras ir ieviesušas identisku izņēmumu Savienības tiesībās paredzētajam, kurā kā būtiska sastāvdaļa atbilstoši šīs direktīvas preambulas 35. un 38. apsvērumam ir ietverts “taisnīgas atlīdzības” jēdziens, tam drīkstētu noteikt parametrus nesaskaņoti un tie varētu atšķirties katrā dalībvalstī.

37 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2001/29 5. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzētais jēdziens “taisnīga atlīdzība” ir autonomas Savienības tiesību jēdziens, kurš ir jāinterpretē vienveidīgi visās dalībvalstīs, kas paredzējušas izņēmumu saistībā ar kopiju personiskai lietošanai, neatkarīgi no tām piešķirtās iespējas Savienības tiesībās un tostarp minētajā direktīvā

paredzētajās robežās noteikt taisnīgas atlīdzības maksāšanas veidu, finansējuma mehānismu un iekasēšanu, kā arī tās apjomu.

Par otro jautājumu

- 38 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai starp attiecīgo personu interesēm rodamais “taisnīgais līdzsvars” nozīmē, ka taisnīga atlīdzība ir jāaprēķina, par pamatu ņemot kritēriju par autoriem nodarītajiem zaudējumiem, ieviešot izņēmumu saistībā ar kopiju personiskai lietošanai. Tā arī vēlas uzzināt, kuras, neskaitot autorus, kuru tiesības ir aizskartas, vēl ir attiecīgās personas, kuru interešu “taisnīgs līdzsvars” ir jārod.
- 39 Pirmkārt, attiecībā uz kritērija par autora ciesto zaudējumu nozīmi taisnīgas atlīdzības aprēķināšanā no Direktīvas 2001/29 preambulas 35. un 38. apsvēruma izriet, ka minētās taisnīgās atlīdzības mērķis ir sniegt “pienācīgu atlīdzību” autoriem par viņu aizsargāto darbu izmantošanu bez atļaujas. Lai noteiktu šīs atlīdzības apmēru, kā “lietderīgs kritērijs” ir jāizmanto “iespējamais kaitējums”, kas autoram radies attiecīgās reproducēšanas rezultātā, un “minimāls kaitējums” tomēr nevar būt pamats atlīdzības maksāšanai. Tādēļ izņēmumā saistībā ar kopiju personiskai lietošanai ir jāietver “atlīdzības shēma [..], lai kompensētu tiesību subjekta aizskārums”.
- 40 No šīm normām izriet, ka taisnīgas atlīdzības koncepts un apmērs ir saistīti ar kaitējumu, kas autoram rodas, kad viņa aizsargātais darbs tiek bez viņa atļaujas reproducēts personiskai lietošanai. Šādā aspektā taisnīga atlīdzība ir uzskatāma par pretizpildījumu autora ciestajam kaitējumam.

- 41 Turklāt Direktīvas 2001/29 35. un 38. apsvērumā ietvertie vārdi “atlīdzināt” un “kompensēt” atspoguļo Savienības likumdevēja gribu izveidot īpašu atlīdzības shēmu, kuras īstenošana sākas, kolīdz ir konstatēts kaitējums tiesību īpašniekiem, kura rezultātā principā rodas pienākums to tiem “atlīdzināt” vai “kompensēt”.
- 42 No tā izriet, ka taisnīga atlīdzība noteikti ir jāaprēķina, pamatojoties uz kritēriju par kaitējumu aizsargāto darbu autoriem, kas radīts, ieviešot izņēmumu saistībā ar kopiju personiskai lietošanai.
- 43 Otrkārt, attiecībā uz jautājumu par personām, uz kuru interesēm attiecas “taisnīgs līdzsvars”, Direktīvas 2001/29 preambulas 31. apsvērumā ir noteikts, ka ir jāaglabā “taisnīgs līdzsvars” starp autoru, kas ir taisnīgas atlīdzības saņēmēji, tiesībām un interesēm, no vienas puses, un aizsargātu tiesību objektu izmantotāju tiesībām un interesēm, no otras puses.
- 44 Tātad, ja fiziska persona izgatavo kopiju privātām vajadzībām, ir jāatzīst, ka šāda darbība rada kaitējumu attiecīgā darba autoram.
- 45 No tā izriet, ka ekskluzīvo reproducēšanas tiesību īpašniekam kaitējumu rada tā persona, kura privātām vajadzībām izgatavo šo aizsargātā darba reprodukciju, iepriekš nelūdzot autora atļauju. Tādēļ principā šai personai ir pienākums atlīdzināt šīs reproducēšanas rezultātā radušos kaitējumu, maksājot atlīdzību, kas tiek izmaksāta minētajam autoram.

46 Šādos apstākļos, ņemot vērā praktiskās grūtības identificēt privātos lietotājus, kā arī noteikt tiem pienākumu kompensēt autoriem kaitējumu, ko tie nodarījuši, un ņemot vērā, ka no katras lietošanas personīgām vajadzībām izrietošais kaitējums, aplūkojot atsevišķi, var izrādīties neliels un tādēļ nerodas pienākums maksāt, kā tas norādīts Direktīvas 2001/29 preambulas 35. apsvēruma pēdējā teikumā, dalībvalstis nolūkā iegūt līdzekļus taisnīgas atlīdzības izmaksai drīkst paredzēt “nodevu par kopiju personiskai lietošanai”, kas jāmaksā nevis attiecīgajām privātpersonām, bet gan tām personām, kurām ir digitālās reproducēšanas iekārtas, ierīces un datu nesēji un kuras šādi — juridiski vai faktiski — minētās iekārtas nodod privātpersonu rīcībā vai sniedz tām reproducēšanas pakalpojumus. Šādas shēmas ietvaros pienākums maksāt nodevu par kopiju personīgai lietošanai ir personām, kurām ir šīs iekārtas.

47 Ir skaidrs, ka šīs shēmas ietvaros, pretēji tam, kā šķiet esam noteikts Direktīvas 2001/29 preambulas 31. apsvērumā, nodevas maksātāji nav aizsargāto tiesību objektu lietotāji.

48 Tomēr ir jānorāda, ka, pirmkārt, minēto līdzekļu maksātāju darbības, proti, digitālās reproducēšanas iekārtu, ierīču vai datu nesēju nodošana privātpersonu rīcībā vai reproducēšanas pakalpojumu sniegšana, ir obligāts faktiskais nosacījums, lai fiziskas personas varētu iegūt kopijas personiskai lietošanai. Otrkārt, nodevas maksātājiem nekas neliedz nodevas summu ietvert maksā par digitālās reproducēšanas iekārtu, ierīču vai datu nesēju nodošanu privātpersonu rīcībā vai sniegtajiem reproducēšanas pakalpojumiem. Tādēļ atlīdzības izmaksas galu galā sedz privātpersona, kura samaksā šo cenu. Šādos apstākļos privātpersona, kurai lietošanā ir nodotas minētās digitālās reproducēšanas iekārtas, ierīces un datu nesēji, vai kura izmanto reproducēšanas pakalpojumus, patiesībā ir uzskatāma par taisnīgās atlīdzības “netiešo maksātāju”.

- 49 Līdz ar to, tā kā minētā shēma ļauj maksātājiem pārnest nodevas izmaksas uz izmantotājiem — privātpersonām un tādējādi šīs personas uzņemas visu nodevas par kopiju personiskai lietošanai maksu, ir jāuzskata, ka ir jārod “taisnīgs līdzsvars” starp autoru un minēto aizsargāto darbu izmantotāju interesēm.
- 50 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2001/29 5. panta 2. punkta b) apakšpunkts ir interpretējams tādējādi, ka rodamais attiecīgo personu interešu “taisnīgais līdzsvars” nozīmē, ka taisnīgā atlīdzība ir jāaprēķina, obligāti pamatojoties uz kritēriju par kaitējumu aizsargāto darbu autoriem, kas radīts, ieviešot izņēmumu saistībā ar kopiju personiskai lietošanai. Minētā “taisnīgā līdzsvara” prasībām atbilst, ka taisnīga atlīdzība ir jāfinansē personām, kurām ir digitālās reproducēšanas iekārtas, ierīces, kā arī datu nesēji un kuras šādi — juridiski vai faktiski — minētās iekārtas nodod privātpersonu rīcībā vai sniedz tām reproducēšanas pakalpojumus, ja šīm personām ir iespēja pārnest faktisko finansējuma pienākumu uz privātpersonām — lietotājiem.

Par trešo un ceturto jautājumu

- 51 Ar trešo un ceturto jautājumu, kas jāizskata kopā, iesniedzējtiesa vēlas uzzināt, vai atbilstoši Direktīvas 2001/29 5. panta 2. punkta b) apakšpunktam pastāv nepieciešamā saikne starp taisnīgas atlīdzības finansēšanai paredzētās nodevas piemērošanu digitālās reproducēšanas iekārtām, ierīcēm un datu nesējiem un to prezumēto izmantošanu reproducēšanai privātām vajadzībām. Tā arī vaicā, vai nodevas par kopiju privātām vajadzībām vienveidīga piemērošana minētajām digitālās reproducēšanas iekārtām,

ierīcēm un datu nesējiem, kuri ir acīmredzami nodoti citu personu lietošanā, un kopiju personiskai lietošanai izgatavošanai ir saderīga ar Direktīvu 2001/29.

- 52 Vispirms ir jākonstatē, ka tāda taisnīgas atlīdzības finansējuma shēma kā šī sprieduma 46. un 48. punktā izklāstītā ar “taisnīga līdzsvara” prasībām ir saderīga tikai tad, ja ir uzskatāms, ka digitālās reproducēšanas iekārtas, ierīces un datu nesējus izmanto, lai izgatavotu kopijas personīgai lietošanai, un tādējādi rada kaitējumu aizsargātā darba autoram. Tādēļ, ņemot vērā šīs prasības, pastāv saikne, kas nepieciešama starp nodevas par kopiju personiskai lietošanai piemērošanu minētajām digitālās reproducēšanas iekārtām, ierīcēm un datu nesējiem un to izmantošanu kopijas personiskai lietošanai izgatavošanā.
- 53 Tādējādi Direktīvas 2001/29 5. panta 2. punktam neatbilst nodevas par kopiju privātām vajadzībām vienvēidīga piemērošana visu veidu digitālās reproducēšanas iekārtām, ierīcēm un datu nesējiem, tostarp iesniedzējtiesas konkrēti norādītajā gadījumā, kad minētās iekārtas ir iegādājušās juridiskas personas mērķiem, kas nav kopiju izgatavošana personīgai lietošanai.
- 54 Turpretim, ja attiecīgās iekārtas tiek nodotas privātām personām izmantošanai personīgiem mērķiem, nav jāpierāda, ka tās ar šīm iekārtām tiešām ir izgatavojušas kopijas personiskai lietošanai un tādējādi radījušas kaitējumu aizsargātā darba autoram.
- 55 Attiecībā uz šīm personām likumīgi pamatoti var uzskatīt, ka tās pilnībā izmanto tām piešķirtās lietošanas tiesības, t.i., ka tās izmanto visas minēto iekārtu iespējas, tostarp reproducēšanas iespēju.

- 56 No tā izriet, ka tikai ar šo iekārtu vai ierīču spēju izgatavot kopijas pietiek, lai pamatotu nodevas par kopiju personiskai lietošanai piemērošanu, ar nosacījumu, ka minētās iekārtas vai ierīces ir nodotas fizisku personu kā privātu lietotāju rīcībā.
- 57 Šādu interpretāciju apstiprina Direktīvas 2001/29 preambulas 35. apsvēruma teksts. Tajā kā taisnīgas atlīdzības apmēra noteikšanas kritērijs ir minēts nevis vienkārši “kaitējums” kā tāds, bet gan “iespējamais” kaitējums. Aizsargātā darba autoram nodarītā kaitējuma “iespējamība” ir obligātā nosacījuma iepriekšējā izpildē, proti, apstākli, ka fiziskas personas rīcībā ir nodotas iekārtas vai ierīces kopiju izgatavošanai, kam obligāti nemaz nav jāseko faktiskai šo kopiju izgatavošanai.
- 58 Turklāt Tiesa jau ir atzinusi, ka no autortiesību viedokļa ir jāņem vērā vienīgi galapatērētāju — konkrētajā lietā tie bija viesnīcas viesi — iespēja redzēt ar televīzijas aparātu un televīzijas signālu, ko to rīcībā bija nodevusi minētā viesnīca, palīdzību pārraidītos darbus, nevis šo klientu faktiskā piekļuve šiem darbiem (2006. gada 7. decembra spriedums lietā C-306/05 *SGAE*, Krājums, I-11519. lpp., 43. un 44. punkts).
- 59 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz trešo un ceturto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2001/29 5. panta 2. punkta b) apakšpunkts ir interpretējams tādējādi, ka jāpastāv saiknei starp taisnīgas atlīdzības finansēšanai paredzētās nodevas piemērošanu digitālās reproducēšanas iekārtām, ierīcēm un datu nesējiem un to prezumēto izmantošanu reproducēšanai privātām vajadzībām. Līdz ar to nodevas par kopiju privātām vajadzībām vienveidīga piemērošana digitālās reproducēšanas iekārtām, ierīcēm, kā arī datu nesējiem, kuri nav nodoti citu personu lietošanā un acīmredzami ir

paredzēti citiem mērķiem nekā kopiju personiskai lietošanai izgatavošana, nav saderīga ar Direktīvu 2001/29.

Par piekto jautājumu

- 60 Ar piekto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Spānijas Karalistē izveidotā sistēma, atbilstoši kurai nodevu par kopiju personiskai lietošanai vienlīdzīgi piemēro visiem digitālās reproducēšanas iekārtu, ierīču un datu nesēju veidiem neatkarīgi no šo digitālās reproducēšanas iekārtu, ierīču un datu nesēju faktiskās izmantošanas, ir saderīga ar Direktīvu 2001/29.
- 61 Šajā ziņā atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai Tiesai, ja vien tā neizskata tiesvedību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi, nav jālemj par valsts tiesību normas atbilstību Savienības tiesību normām. Tas ietilpst valsts tiesu kompetencē, kad tās no Tiesas ar lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu starpniecību attiecīgi ir saņēmušas nepieciešamos precizējumus par šo tiesību tvērumu un interpretāciju (skat. 1990. gada 22. marta spriedumu lietā *C-347/87 Triveneta Zuccheri u.c./Komisija*, *Recueil*, I-1083. lpp., 16. punkts).
- 62 Tādēļ iesniedzējtiesai, ņemot vērā atbildes uz pirmajiem četriem jautājumiem, ir jāizvērtē, vai Spānijā paredzētā nodevas par kopiju personiskai lietošanai shēma ir saderīga ar Direktīvu 2001/29.
- 63 Tādēļ Tiesai uz piekto jautājumu nav jāatbild.

Par tiesāšanās izdevumiem

- ⁶⁴ Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 22. maija Direktīvas 2001/29/EK par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā 5. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzētais jēdziens “taisnīga atlīdzība” ir autonomas Savienības tiesību jēdziens, kurš ir jāinterpretē vienvēidīgi visās dalībvalstīs, kas paredzējušas izņēmumu saistībā ar kopiju personiskai lietošanai, neatkarīgi no tām piešķirtās iespējas Savienības tiesībās un tostarp minētajā direktīvā paredzētajās robežās noteikt taisnīgas atlīdzības maksāšanas veidu, finansējuma mehānismu un iekasēšanu, kā arī tās apjomu;
- 2) Direktīvas 2001/29 5. panta 2. punkta b) apakšpunkts ir interpretējams tādejādi, ka rodamais attiecīgo personu interešu “taisnīgais līdzsvars” nozīmē, ka taisnīgā atlīdzība ir jāaprēķina, obligāti pamatojoties uz kritēriju par kaitējumu aizsargāto darbu autoriem, kas radīts, ieviešot izņēmumu saistībā ar kopiju personiskai lietošanai. Minētā “taisnīgā līdzsvara” prasībām atbilst, ka taisnīga atlīdzība ir jāfinansē personām, kurām ir digitālās reproducēšanas iekārtas, ierīces un datu nesēji un kuras šādi — juridiski vai faktiski — minētās iekārtas nodod privātpersonu rīcībā vai sniedz tām reproducēšanas

pakalpojumus, ja šīm personām ir iespēja pārnest faktisko finansējuma pieņēmumu uz lietotājiem — privātpersonām;

- 3) Direktīvas 2001/29 5. panta 2. punkta b) apakšpunkts ir interpretējams tādējādi, ka jāpastāv saiknei starp taisnīgas atlīdzības finansēšanai paredzētās nodevas piemērošanu digitālās reproducēšanas iekārtām, ierīcēm un datu nesējiem un to prezumēto izmantošanu reproducēšanai privātām vajadzībām. Lidz ar to nodevas par kopiju privātām vajadzībām vienveidīga piemērošana digitālās reproducēšanas iekārtām, ierīcēm un datu nesējiem, kuri nav nodoti citu personu lietošanā un acīmredzami ir paredzēti citiem mērķiem nekā kopiju personiskai lietošanai izgatavošana, nav saderīga ar Direktīvu 2001/29.

[Paraksti]